

Művészeti és természettudományos képzés

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 3:6; Jób 38; Zsoltárok 19:1-7; 96:9; Példabeszédek 1; Róma 1:18-21; 1Timóteus 6

„Az egek beszélnek Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az ég-boltozat” (Zsolt 19:2).

Az oktatásnak része a művészeti és természettudományos képzés is. Mégis mit takar az, hogy a művészeti és természettudományos tantárgyakat bibliai nézőpontból tanuljuk, tanítjuk? Egyszerűen csak bemutatunk kiválasztott bibliaverseket, amelyek kapcsolatosak például a modern orvostudomány vagy művészettörténet bizonyos részeivel? Így a gyakorlati tanulságokat összefüggésbe hozhatjuk a bonyolult világunkat megteremtő Isten bámulatos hatalmával. Viszont az igazi oktatásnak, a megváltáshoz vezető tanításnak csupán egy kis része az, hogy tankönyvbe foglaljuk a Szentírást.

Ahhoz, hogy igazán működjön ez az oktatás, fontos Isten Igéjének áthatni minden tudományág tanítását, a humán tárgyaktól kezdve a molekuláris biológiáig. Ennek híján előfordulhat, hogy megfélemedezünk Isten, a világunk Teremtője és Fenntartója roppant nagyságáról, korlátlan uralmáról. Amint megtanuljuk meglátni, hogy Ő szerves egészként tekint a teremtett világra, mint aminek célja van, jobban megértjük, hogyan kell és lehet tanítani bizonyos tudományágakat.

Ezen a héten azokat az elveket vizsgáljuk, amelyek kapcsolatosak a művészeti és természettudományos tantárgyak keresztény nézőpontú és világnézeti tanításával.

EGYEDÜL AZ ÚR

Az egész teremtett világban találunk bizonyítékot Isten létére. Olyan sokszor elhangzott már ez a mondat, hogy szinte közhelynek számít. Például ha arra gondolunk, amikor Isten megteremtette a világot, amit az embereknek sikerült megrongálni, közelebb kerülhetünk ahhoz, hogy mi a legjobb módja a művészetek és a természettudományok tanításának.

Nézzük meg például a terhesség időtartamát az emberek esetében! A biológiából tudjuk, hogy a megtermékenyített petesejtből új, értelmes emberi élet keletkezik, és a magzat kilenc hónapig fejlődik a méhben. Az egész ciklus során a szerető Teremtőre utaló jeleket látni. Isten jóságát mutatja az is, hogy hol fejlődik a magzat: közvetlenül az anya ütemesen dobogó szíve alatt. A magzat növekedésével az anya hasa is egyre nagyobb lesz, a várandós édesanya ezért is állandóan tud a gyermekéről, mint ahogyan mennyei Atyánk sem feledkezik meg soha rólunk.

Olvassuk el Neh 9:6, Zsolt 19:1-7 és Róm 1:18-21 verseit! Mit tudhatunk meg ezekből az igékből Isten teremtői munkájáról?

Még a bűn hatezer éve és az özönvíz évezredekkel ezelőtt történt pusztítása után is lehengerlő, hatalmas bizonyosságai vannak nemcsak Isten teremtő voltának, hanem a hatalmának, szeretetének és jóságának is. Erős bizonyítékaik vannak ennek, ezért Róm 1:18-21 szakaszában Pál kijelenti: akik nem fogadják el Isten létét, az ítélet napján „*menthetetlenek*” lesznek, mert csupán az alkotásaiból eleget meg lehet tudni róla. Más szóval nem hivatkozhatnak arra, hogy nem tudták. Különösen fontos a mi időnkben és korunkban, amikor sokan inkább a teremtményeket imádják a Teremtő helyett, hogy a művészetek és a természettudományos ismeretek tanításában ez a keresztény oktatás alapítétele: Isten a Teremtője és Fenntartója minden létezőnek. Csak tévedéshez vezethet minden ideológia és feltétel, ami tagadja, kizárja Isten létét. A világi oktatás abból az alapállásból indul, hogy nincs Isten. A keresztény oktatás nem eshet ebbe a csapdába, sőt még burkoltabb formában sem építhet olyan elvekre, amelyek tagadják Isten létét. Az ember mindkét úton csak tévedhet.

Gondoljunk csak világunk lélegzetelállító csodáira és szépségére, még a bűneset után is! Hogyan tanulhatunk meg reményt és vigaszt találni a természetben, különösen a megpróbáltatásaink és szenvedésünk idején?

„SZENT ÉKESSÉGBEN”

„Hajoljatok meg az Úr előtt szent ékességben; rettegjen előtte az egész föld” (Zsolt 96:9)! Hogyan értsük a „szent ékességben” fogalmát? Mit jelentsen ez a keresztények számára? Hogyan hasson ez arra, ahogyan a művészeteket és a velük gyakran kapcsolatba hozott szépséget tanítjuk?

Mondják, hogy „ki-ki mást lát szépnek”, de közben nem feledkezhetünk meg arról, aki teremtette a szemet (lásd Péld 20:12). Vigyáznunk kell, nehogy a teremtményeket imádjuk (lásd a tegnapi tanulmányt), ugyanakkor a teremtettség szépségéből valóban tanulhatunk Istenről, sőt a szépség iránti szeretetéről is. Bűnös világunk még most is gyönyörű, és ugyan ki tudná elképzelni, hogy milyen volt a bűneset előtt? Ez pedig arra tanít, hogy valóban Isten a szépség Teremtője.

A művészetek és a természettudományok tanulmányozása tehát elvezethet, sőt el is kell vezessen oda, hogy közelebb kerüljünk Isten jelleméhez és szívéhez. Mi magunk is részét képezzük Isten művészi alkotásainak és tudományos jelenségeinek, éppen ezért még többet megtudhatunk Krisztusban önmagunkról is.

„Isten azt akarja, hogy gyermekei becsülni tudják művét, hogy örülni tudjanak az egyszerű, csendes pompának, amellyel földi otthonunkat feldíszítette. Ő maga is szereti a szépet, de mindenekelőtt a jellembeli szépséget és tisztaságot. Azt szeretné, ha a tisztaságot és az egyszerűséget, a virágok eme csöndes méltóságát ápolnánk” (Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*. Budapest, 2008, Advent Irodalmi Műhely, 63. o.).

1Móz 3:6 alapján a szépség miért nem feltétlenül jó, szent? Lásd még Péld 6:25; 31:30!

Az ellenségünk eltorzít és a maga céljaira akar felhasználni mindent, amit Isten megteremtett, nem lepődhetünk hát meg azon, hogy a szépséget és a szépség fogalmait is ellenünk fordíthatja. Ezért a keresztény oktatásnak a Szentírás vezetésével különös óvatosságra kell tanítania a művészetek terén, hogy megértsük: nem feltétlenül jó vagy szent minden, ami szép.

Említsünk néhány „szép” dolgot, ami nem feltétlenül szent vagy jó! Vagy a körülményektől függően mi válhat szentségtelenné és rosszá, még ha szép is? Milyen mérce szerint lehet különbséget tenni ezek között?

A TÉVEDÉS SZAKÉRTŐI

Tudjuk, hogy számos művész és filozófus nem tiszteli Istent, ezért sokak szerint a keresztényeknek nincs is keresnivalójuk ilyen téren. A hetednap Adventista Keresztényeknek jól meg kell gondolniuk, hogy belépnek-e bizonyos ágazatok szolgálatába, támogatnak-e bizonyos szervezeteket és mit fogyasztanak a médiából.

1Timóteus 6. fejezetében világos útmutatást kapunk arra nézve, még-hozzá bőséges magyarázat kíséretében, hogy mi az, ami kerülendő. Mitől óv Pál 1Tim 6:9-10 verseiben?

Olvassuk el 1Timóteus 6. egész fejezetét! Milyen életmódot tart követendőnek az apostol?

Figyeljük meg, hogyan óv „*a hazug módon ismeretnek nevezett ellenvetéskéntől*” (1Tim 6:20, URK)! Noha ezt más összefüggésben említi, de az elv ide is illik. Vagyis, gondoljunk csak mindarra a sok információra, tanításra, hitre, nemcsak most, hanem az emberiség egész történelme során, ami alapjaiban rossz! Az ember valóban lehet a tévedés szakértője.

Közel kétezer éven át a világ legokosabb emberei, a „szakértők” úgy hitették, hogy a föld mozdulatlanul áll a világegyetem középpontjában, a csillagok és bolygók pedig tökéletes körökben keringenek körülötte. Igen bonyolult matematikai és tudományos érvekkel igyekeztek alátámasztani ezt a hiedelmet, ami aztán szinte minden egyes elemében helytelennek bizonyult. Ezért is mondhatjuk ezekről az emberekről, hogy a tévedés szakértői voltak, tanításukat pedig „*hazug módon*” nevezték ismeretnek.

A biológia tudományát például ma arra a feltételezésre alapozva tanítják, hogy az élet évmilliárdokkal ezelőtt, véletlenül jött létre, Isten nem létezik, és így nem volt teremtői szándék sem. Hihetetlen mennyiségű bonyolult és részletes tudományos művet adtak ki erre a tanításra alapozva. Hogyan válhat az ember a tévedés szakértőjévé? Mi a tanulság tehát ebből? Hogy hasson ez a keresztény oktatásra általában és konkrétan a természettudományok tanítására?

BOLONDSÁG ÉS BÖLCSESSÉG

Mit tudhatunk meg *A példabeszédek könyve* 1. fejezetéből az igazi keresztény oktatás lényegéről?

A Biblia következetesen szembeállítja a bolondságot a bölcsességgel. *A példabeszédek könyve* óva int a bolond viselkedéstől és a balgák társaságától. A választóvonal világos: Isten azt akarja, hogy népe a bölcsességet keresse, értékelje és abban gazdagodjon.

Akik művészeteket és természettudományokat tanulnak, a tehetségükkel igyekeznek ismereteket szerezni és a szakterületükön kiemelkedni, mint ahogyan e tudományágak oktatói is. Tudással és képességekkel az ember briliáns művészeti alkotásokat hozhat létre és tudományos áttörésekre juthat.

Viszont keresztény szempontból nézve valójában mi az értelme a művészetek és a természettudományok ismeretének, ha az ember nem tud különbséget tenni helyes és helytelen, jó és rossz, igazság és tévedés között? Például olvassunk csak egy keveset a világ legnagyobb művészeinek tekintett emberek életéről, és meglátjuk, hogy a csodálatos képesség vagy talentum nem egyenlő az erkölcsös, igaz étellel. És magasan képzettek, különösen tehetségesek azok a nagy tudósok, akik tömegpusztító biológiai vagy vegyi fegyverek létrehozásában vettek részt, de mi a munkájuk gyümölcse? Amint korábban is megállapítottuk, az ismeret önmagában még nem feltétlenül jó.

Mit tudhatunk meg Péld 1:7 verséből az igazi keresztény nevelés kulcsáról?

A következőt írta egy ateista Nobel-díjas tudós, aki az univerzumot és a benne ható fizikai erőket tanulmányozza: „Minél érthetőbbnek tűnik a világegyetem, annál céltalanabbnak látszik.” Ezek szerint maga az ismeret hogyan válhat nemcsak értelmetlenné, hanem ami még rosszabb, hogyan vezethet hatalmas tévedésekhez?

AZ ÚR VÁLASZA JÓBNAK

Olvassuk el *Jób könyve* 38. fejezetét! Mit tudhatunk meg belőle Istenről, aki a Teremtő és minden élet fenntartója? E fontos igazságnak hogyan kell hatnia a művészetekről és a természettudományokról alkotott felfogásunkra?

„Sokan azt tanítják, hogy az anyagnak éltető ereje van – hogy az anyag bizonyos tulajdonságokkal rendelkezik, és a benne rejlő energia által cselekedni tud – és a természet olyan változatlan törvényekkel összhangban működik, amelyekbe még Isten sem tud beavatkozni. Ez azonban hamis tudomány, és Isten Igéje nem igazolja. A természet a Teremtőjének szolgálja... A természet egy intelligenciáról, egy személy jelenlétéről, egy természet törvényein belül és keresztül működő cselekvő energiáról tanúskodik. Az Atya és a Fiú állandóan munkálkodik a természetben. Krisztus ezt mondja: »Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom« (Jn 5:17)” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 84-85. o.).

Sajnos, amint korábban is megállapítottuk, ma a tudósok nagy része ateista, materialista előfeltételezésekkel dolgozik. Ez azt jelenti, hogy a legnagyobb szépséget, a legbonyolultabb összetettséget, sőt talán e szépséget és összetettséget együtt vizsgálva egy tudós kijelentheti, hogy pusztán véletlen folytán jött létre, mindenféle elgondolás és szándék nélkül. Valójában a tudomány képviselőinek jelentős része folyamatosan ezt állítja. Sok tudós magyarázata szerint a földi élet a pillangóktól az emberig, a maga szépségében és összetettségében nem más, mint annak eredménye, hogy évmilliárdokkal ezelőtt kémiai anyagokból véletlen folytán kialakult az élet egyszerű formája, amiből véletlenszerű mutáció és természetes kiválasztódás útján fejlődött ki minden, ami ma él, mozog és lélegzik. Most az elfogadott tudományos világ érvelése szerint már a természetfeletti Teremtő gondolata is „ellentétes a tudománnyal”, mivel tudományos módszerekkel nem lehet igazolni, ezért ez olyan elképzelés, amivel a tudomány nem foglalkozhat. Ezt az előfeltételezést nem tanítja a tudomány (valójában inkább az ellenkezőjét látszik tanítani: azt, hogy a világ szépsége és komplexitása éppenséggel a Teremtőre mutat). Ez inkább olyan filozófiai álláspont, amit tudósok szabtak rá. A Szentírás ezzel szemben azt tanítja, hogy mindent Isten teremtett meg és tart fenn. Ez azt jelenti, hogy az igazi keresztény természettudományos oktatásnak gyökeresen eltérő alapállásból kell kiindulnia, mint amire tudományos körökben általában hivatkoznak. Emiatt elkerülhetetlen az összeütközés, kiváltképpen az eredet kérdésében.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Két oka van annak, hogy a sok tekintetben helyes következtetésekre jutó tudomány az eredet kérdésében annyira téved: először is a természet világát vizsgáló tudomány csak a természeti világban keresheti a válaszokat; másodsor pedig a tudomány feltételezése szerint a természeti törvények szükségképpen állandóak. Azonban az eredettel kapcsolatban mindkét feltételezés téves. Vegyük az első állítást, ami szerint a természeti eseményeknek csak természetes oka lehet. Ez rendben is van a hurrikánok esetében, de nincs haszna az eredet kérdésében, amikor ezt olvassuk „*Kezdetben teremté Isten az eget és a földet*” (1Móz 1:1). A természetfeletti létezését tagadó tudomány ugyan mit taníthat az eredetről, ami teljes egészében természetfeletti? Azután jön a természeti törvények változatlansága. Érthető volna, csakhogy Róm 5:12 versében ez áll: „*Azért ahogyan egy ember által jött be a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenki vétkezett*” (ÚRK). Ez a természetes környezetben bekövetkezett olyan törést feltételez, ami minőségileg különbözik mindattól, amit ma a tudomány lát. Az a világ, amelyben nem létezik halál, alapvetően különbözik bármitől, amit ma vizsgálhatunk, és csak tévedéshez vezethet, ha azt feltételezzük, hogy nagyon hasonlóak, pedig nem.

A tudomány azért téved tehát az eredet kérdésében, mert tagadja a teremtés két alapvető szempontját: a mögötte lévő természetfeletti erőt, valamint az eredeti teremtettség és a mostani világ közötti hatalmas fizikai változást.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **A csoportban beszéljessünk a szépségről! Mit nevezünk szépségnek? Hogyan határozzuk meg a fogalom jelentését? Mennyiben térhet el másokétól a keresztények felfogása a szépségről?**
- 2) **Krisztus ragyogó elméjű tudósként is földre jöhetett volna, hogy nagy jutalmat kapjon korszakalkotó tudományos munkásságáért. Óriási hírnévre tehetett volna szert zenei előadóművészként. Ő azonban egyszerű munkásemberként jött el. Ott volt a teremtéskor, mégis ácsmesternek tanult és engedelmesen teljesítette a kötelességét. Milyen bátorítást találhat ebben mindenki?**
- 3) **Nem mindenkinek kell iskolában tanítania, de a keresztények szavaikkal és tetteikkel állandóan tanítják az embereket, akár tudatában vannak ennek, akár nem. Éppen ezért milyen szokásokat ápoljunk, mint akik egyszerre Krisztus tanítványai és a világ tanítói vagyunk?**

KIS SZABÓ JUDIT:

VÍVÓDÁS

„...boldog, aki énbennem meg nem botránkozik...” Máté 11:6

Szökött rabként üzöm utam
megkötözöttségem elől futva
és néha megelőzöm magam, aztán
ösvényeken kanyarogva veszítek
önmagamban vívott csatákat
harc a lélek ellen
s félek, olykor ellened
– könnyű igát adj nyakamba
gyönyörűséggest!